

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kanon współczesnych literatur bałkańskich - wykład II (Wykład), PG_00141861						
Kierunek studiów	Studia bałkańskie (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Jolanta Dziuba				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Drugi semestr (wykład i ćwiczenia) obejmuje analizę twórczości postmodernistycznej wybranych autorów regionu Bałkanów (przełom XX i XXI wieku).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SBAŁL3_W03] Zna i rozumie podstawowe metody analizy oraz interpretacji literaturoznawczej w odniesieniu do literatur narodowych Półwyspu Bałkańskiego.	Student: zna i rozumie metody analizy oraz interpretacji literaturoznawczej (K_W03);	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SBAŁL3_W07] Zna w zaawansowanym stopniu literatury Półwyspu Bałkańskiego (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru byłej Jugosławii) oraz powiązania między nimi.	Student: zna w zaawansowanym stopniu literatury Półwyspu Bałkańskiego (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru byłej Jugosławii) oraz powiązania między nimi (K_W07);	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SBAŁL3_K05] Jest gotów do wypełnienia roli zawodowej pracownika firm funkcjonujących na europejskim rynku pracy bądź firm polskich współpracujących z krajami bałkańskimi, w tym w zakresie promocji literatury i kultury.	Student: jest gotów do wypełniania roli zawodowej pracownika firm funkcjonujących na europejskim rynku pracy bądź firm polskich współpracujących z krajami bałkańskimi, w tym zakresie promocji literatury i kultury (K_K05)	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SBAŁL3_U07] Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim lub języku obcym z obszaru nauk o kulturze i religii, nauki o sztuce, literaturoznawstwa i językoznawstwa, w oparciu o różne pojęcia teoretyczne i bogate źródła.	Student: posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim lub językach obcych w ramach dyscyplin na kierunku Studia Bałkańskie, w oparciu o różne pojęcia teoretyczne i bogate źródła (K_U07)	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SBAŁL3_W10] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim w kulturze krajów Półwyspu Bałkańskiego.	Student: ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim o kulturze krajów Półwyspu Bałkańskiego (K_W10)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SBAŁL3_U08] Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku obcym, właściwym dla kierunku Studia Bałkańskie, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	Student: posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku obcym, właściwym dla kierunku Studia Bałkańskie, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych a także różnych źródeł (K_U08)	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	[SBAŁL3_K03] Samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie kultury Bałkanów.	Student: samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie kultury Bałkanów (K_K03)	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	Problematyka wykładu w sem. II: Postmodernizm w literaturach południowosłowiańskich. Świadomość postmodernistyczna. Postmodernistyczny socjokod. Strategie kulturowo-literackie postmodernizmu: bałkański "nurt aleksandryjski", literacka postfantastyka, fantastyka typu borgesowskiego, literackie imaginaria. Nowa mitologia - literatura natywistyczna, mit "środkowoeuropejski", bałkańskość (Dalmacja, wyspy Adriatyku, Bośnia, "słowiańskie Południe", bałkańskie "Śródziemnomorze"). Literacka imagologia: południowosłowiańskie narracje geopoetyckie, bałkańskie "małe ojczyzny" (piekła i arkadie). Nowy regionalizm i literatura podróży. Literatura jako dyskurs innościowy. Literacka kartografia (bałkańska nowa (po)graniczność) i topografia (bałkańskie "mapy światów"). Kulinarna kartografia Bałkanów. Stare i nowe bałkańskie tożsamości: postjugosłowiańskie tymczasowe tożsamości (jugonostalgia, bałkańskość), bałkańskie tożsamości postideologiczne. Kreowanie miejsc w literaturach bałkańskich: literackie utopie, antyutopie, dystopie komunizmu i postkomunizmu, kolonializmu i postkolonializmu. Postjugosłowiańska dramaturgia postpolityczna (serbska, chorwacka, macedońska).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie semestru pierwszego (wykładu i ćwiczeń). Warunkiem zaliczenia przedmiotu w semestrze drugim jest uczestnictwo w wykładzie (min. 50%). Warunkiem finalnego zaliczenia przedmiotu jest zdany egzamin po semestrze drugim. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładu w semestrze drugim.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	czynny udział w zajęciach	80.0%	50.0%
	egzamin ustny	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Semestr II (wybrane pozycje wskazane przez prowadzącego): M. Kapor, Zoe, Warszawa 1989; B. Pekić, Wściekliczna, Warszawa 1995; A. Popow, Droga do Syrakuz: opowiadanie niesamowite, Kraków 2006; S. Minkow, Siłą nieczysta: opowiadania i felietony, Kraków 2005; A. Marczewski, Rzymski ślad: zapiski tłumacza, Warszawa 2009; B. Ćosić, Podróż na Alaskę, Wołowiec 2008; B. Ćosić, Konsul w Warszawie, Sejny 2012; D. Kis, Ogród, popiół, Warszawa 1967; D. Kis, Encyklopedia umarłych, Warszawa 1995; D. Kis, Grobowiec dla Borysa Dawidowicza, ; M. Pavić, Słownik chazarski, Warszawa 2004; M. Pavić, Drugie ciało, Warszawa 2007; I. Colović, Opowieści o muzyce świata w internecie, Sejny 2012; M. Jergović, Ruta Tannenbaum, Sejny 2008; M. Jergović, Długi pocałunek Gity Danon, Wrocław 2016; N. Radojčić-Kane, Powrót do domu, Warszawa 2007; O. Vorpsi, Kraj, gdzie nigdy się nie umiera, Wołowiec 2008; O. Vorpsi, Ręka, której nie kęsas, Wołowiec 2009; F. Sehić, Książka o Unie, Wrocław 2016; D. Dukovski, Beczka prochu, "Dialog" 1996, nr 2; G. Kuić, Zapach deszczu na Bałkanach, Sejny 2012; M. Prodanović, Oko wędrowca: notatki z podróży, Sejny 2008; J. Vujinović, Panika w InterCity, Łódź 1997; A. Blandiana, Moja ojczyzna A4, Gdańsk 2015; Z. Karabasziw, 18% szarości, Wrocław 2016; G. Smilevski, Rozmowa ze Spinozą: powieść-pajęczyna, Warszawa 2005; P. Matvejević, Brewiarz śróziemnomorski, Sejny 2003; P. Matvejević, Itaka i dalej, Sejny 2009 ; P. Matvejević, Inna Wenecja, Sejny 2005; B. Sonmez, Stambuł, Stambuł, Wrocław 2017; P. Segedin, Dzieci boże, Warszawa 1982; M. Krleza, Na krawędzi rozumu, Warszawa 1980; R. Marinković, Cyklop, Warszawa 1981; S. Selenić, Ci dwaj mężczyźni, Warszawa 1988; N. Lukacević, Słodko i zaszczytnie ..., Wrocław 2016; M. Cartarescu, Nostalgia, Wrocław 2016; D. Ugresić, Amerykański fikcjonar, Warszawa 2001; D. Ugresić, Muzeum bezwarunkowej kapitulacji, Izabelin 2002; D. Ugresić, Kultura kłamstwa. Eseje antypolityczne, Warszawa 2001; D. Ugresić, Nikogo nie ma w domu, Wołowiec 2008; Żeglarze pamięci: antologia współczesnej literatury macedońskiej, (red.) V. Mojsova-Cepicevska, L. Miodyński, B. Zieliński, Poznań 2009; Serbska ruletka. Dramat serbski po 1995. Wybór tekstów, t 1-2, (red.) A. Cielesta, L. Małczak, D. Zwierchowska, Katowice 2011; Postpolityczność: antologia nowego dramatu serbskiego, Kraków 2011. Seria "Dramat współczesny", t. 33; Kroatywni. Dramat chorwacki po 1990. Wybór tekstów, t. 1-2, (red.) K. Majdzik, L. Małczak, A. Ruttar, Katowice 2012. studiowana samodzielnie przez studenta: Duda M., (2013), Polskie Bałkany. Proza postjugosłowiańska w kontekście feministycznym, genderowym i postkolonialnym. Recepcja polska, Kraków; Giergiel S., (2012), Ocalić pamięć: praktyki pamięci i zapominania we współczesnej prozie postjugosłowiańskiej, Opole; Kraj kilimem przykryty: współczesna literatura Bośni i Hercegowiny, (2004), (red.) B. Zieliński, Toruń; Jawoszek A., (2014), Boszniacy: literackie narracje tożsamościowe po 1992, Poznań; Jezernik B., (2008), Dzika Europa. Bałkany w oczach zachodnioeuropejskich podróżników, Kraków; Jezernik B., (2013), Naga Wyspa. Gułag Tity, Wołowiec; Koch M., My i oni, swój i obcy. Bałkany XX wieku z perspektywy kolonialnej i postkolonialnej (wersja pdf); Koch M., (2007), kiedy dojrzejemy jako kultura. Twórczość pisarek serbskich na początku XX wieku (kanon-genre-gender), Wrocław; Kornhauser J., (2001), Świadomość regionalna i mit odrębności (o stereotypach w literaturze serbskiej i chorwackiej), Kraków; Miasto w kulturze chorwackiej. Urbano u hrvatskoj kulturi, (2008), (red.) M. Falski, M. Mosur-Krysa, Warszawa; Posttotalitarny syndrom pokoleniowy w literaturach słowiańskich Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej końca XX-początku XXI wieku w świetle studiów postkolonialnych, (2016), (red.) A. Matusiak, Poznań-Wrocław; Problemy tożsamości kulturowej w krajach słowiańskich (jej znaki i symbole), (2005), (red.) J. Goszczyńska, Warszawa; Przemiany w świadomości i kulturze duchowej narodów Jugosławii po 1991 roku, (1999), (red.) J. Kornhauser, Kraków; Słowiańskie diaspory: studia o literaturze emigracyjnej, (2009), (red.) C. Juda, Kraków; Todorowa M., Bałkany wyobrażone, Wołowiec 2007; Topografia tożsamości. T. I. (2012), (red.) B. Zieliński, Poznań; Utopia w językach, literaturach i kulturach Słowian, (1997), t. 2. Z przemian świadomości utopijnej w procesie historycznoliterackim, (red.) B. Czapiak-Lityńska, Katowice; Widzieć Chorwację: panorama literatury i kultury chorwackiej 1990-2005, (2005), (red.) K. Pieniążek-Marković, G. Rem, B. Zieliński, Poznań.
-----------------------	-------------------------	---

	Uzupełniająca lista lektur	Bobrownicka M., (2006), Patologie tożsamości narodowej w postkomunistycznych krajach słowiańskich. Uwagi o genezie i transformacjach kategorii tożsamości, Kraków; Čolović I., (2001) Polityka symboli, Eseje o antropologii politycznej, Kraków; Čolović I., (2007), Bałkany - terror kultury, Wołowiec; Cywilizacja - przestrzeń - tekst: słowiańska topografia kulturowa w języku i literaturze, (2005), (red.) L. Miodyński, Katowice; Dąbrowska-Partyka M., (2003), Świadectwa i mistyfikacje. Przed i po Jugosławii, Kraków; Dyras M., (2000); W poszukiwaniu prawdy. "Nowa serbska proza na przełomie" lat 60. i 70., Kraków; Dziuba J., Chorwacka psychodrama. Dramaturgia pokolenia "Prologu" 1968-1995, Gdańsk 2000; Elsie R., (2005), Zarys historii literatury albańskiej, z. 4. Współczesna literatura albańska, przeł. I. Sawicka, Toruń; Falski M., (2008), Porządkowanie przestrzeni narodowej - przypadek chorwacki, Warszawa; Giergiel S., (2008), Obcość jako los. O prozie Borislava Pekicia, Opole; Gołembski F., (2001), Stosunki kulturalne na Bałkanach, Warszawa; Gołembski F., (1982), Bałkany. Determinanty stabilności, Warszawa; Janaszek-Ivanickova, (1996), Od modernizmu do postmodernizmu, Katowice; Kornhauser J., (1994), Literatury zachodnio- i południowsłowiańskie XX wieku w ujęciu porównawczym, Kraków; Kultury słowiańskie między postkomunizmem a postmodernizmem, (2009), (red.) M. Dąbrowska-Partyka, Kraków; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, (2005), T. I. Transformacja, (red.) H. Janaszek-Ivanickova, Warszawa; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, (2005), T. II. Feminizm, (red.) E. Kraskowska, Warszawa; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, (2005), T. III. Podmiotowość, (red.) B. Czapiak-Lityńska, Warszawa; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, T. IV. Mniejszości, (red.) M. Dąbrowski, Warszawa; Miodyński L., (1999), Powroty znaczeń: aktualizacje tradycji kulturowych w literaturze macedońskiej po 1945 roku, Katowice; Miodyński L., (2011), Symbole miejsca w kulturze i literaturze macedońskiej, Katowice; Narodowy i ponadnarodowy model kultury. Europa Środkowa i Półwysep Bałkański, (2002), (red.) B. Zieliński, Poznań; Nowe spojrzenie na kulturę bułgarską, (2008) (red.) D. Ivanowa, Poznań; Otręba M., (2013), Albania. Bałkański dziki Zachód, Warszawa; Plaskowicka-Rymkiewicz S., (1971), Historia literatury tureckiej: zarys, Wrocław; Przestrzenne kody tekstów i narracyjne kody przestrzeni, (2013), (red.) B. Zieliński, Poznań; Sobieska A., (2015), Dzieci Hagar: literackie wizerunki Romów/ Cyganów. Studia imagologiczne, Warszawa; Tradycje pogranicza i przestrzenie tradycji. Od komunizmu do postmodernizmu i postkolonializmu, (2008), (red.) B. Zieliński, Poznań; Wokół Macedonii: siła kultury - kultura siły, (2002), (red.) B. Zieliński, Poznań; W poszukiwaniu nowego kanonu. Reinterpretacje tradycji kulturalnej w krajach postjugosłowiańskich po 1995 roku, (2005), (red.) M. Dąbrowska-Partyka, Kraków; Vitti M., (2015), Historia literatury nowogreckiej, Warszawa; Znane i nieznanne przestrzenie w języku i kulturze Bułgarii, (2006), (red.) M. Walczak-Mikołajczakowa, Poznań.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie zdanego egzaminu ustnego z zakresu wiedzy określonej przez "Treści programowe", obejmującej znajomość literatury obowiązkowej. Szczegółowe kryteria egzaminu ustala egzaminujący.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.